

EESTI PIMEDATE RAAMATUKOGU 2016. AASTA ARUANNE

EESSÕNA

Alates 2010. aasta 1. juunist Eesti Hoiuraamatukogu osakonnana tegutseva Eesti Pimedate Raamatukogu ülesandeks on valmistada, komplekteerida, säilitada ja teha kättesaadavaks heliraamatuid, -ajakirju, -ajalehti, punktkirjas ja elektroonilisi teavikuid, puuteraamatuid ning kirjeldustõlkega filme nägemispuudega või mõne muu trükitud teksti lugemist takistava puude, häire või haigusega lugejatele.

2016. aastal laenutati teavikuid vahetult raamatukogust, raamatukogudevahelise laenutuse ja posti teel. Postikulud tasus raamatukogu. Veebiraamatukogu kaudu said lugejad teavikuid alla laadida või voogedastusena kasutada.

Laenutuste üldarv ja mittetagastatavate heliraamatute laenutuste arv vähenesid võrreldes eelmise aastaga. Küllastuste arv seevastu tõusis veidi.

Laenutuses oli 2016. aasta lõpul 4335 nimetust heliraamatuid, 865 nimetust punktkirjas raamatuid, 103 puuteraamatut, 117 e-raamatut ja 29 filmi. 2016. aastal valmistati 116 nimetust eesti- ja 7 nimetust venekeelseid heliraamatuid. Jätkati vanade ja väärtuslike magnetofonilintidel heliraamatute digiteerimist ning restaureerimist. Aasta jooksul digiteeriti ja restaureeriti ning tehti lugejatele kättesaadavaks 95 eestikeelset heliraamatut.

Punktkirjas trükiseid anti välja 12 nimetust. Neid trükiti nii lastele kui täiskasvanutele. Punktkirjas materjale valmistati tellimustööna teistele asutustele.

Raamatukogu oma toodangule lisaks täienes kogu tänu annetustele. Meile annetati 127 nimetust erinevat laadi teavikuid.

Toimus raamatuvahetus välisriikide pimedate raamatukogudega. Neile saadeti 175 heliraamatu nimetust ja vastu saadi 10 heliraamatu nimetust.

2016. aastal jätkati elektrooniliste ajalehtede ning ajakirjade kättesaadavaks tegemist Veebiraamatukogu kaudu ja e-posti teel.

2016. aastal alustati raamatukogu uue kodulehe tegemist koostöös Trumpit Solutions OÜ-ga.

Raamatukogu stuudioses olevad vanad arvutid asendati uutega.

Eesti Pimedate Raamatukogu töötajad osalesid aruandeaastal erialastel koolitustel ning tutvustasid raamatukogu mitmesugustel üritustel, meedias ning raamatukogus kohapeal. 2. detsembril tunnustas Eesti Puuetega Inimeste Koda Eesti Pimedate Raamatukogu teenuste ligipääsetavuse parandamise ja soodustuste pakkumise eest puudega või vähenenud töövoimega inimestele. Tänukirja anti üle Tartus Eesti Rahva Muuseumis Eesti Puuetega Inimeste Koja aastakonverentsil „Turism ja vaba aeg – kas kättesaadav kõigile? Puuetega inimeste piiriülene liikumine – üks EL põhiõigusi“.

1 ORGANISATSIOON JA JUHTIMINE

1.1. STRUKTUUR

1994. aastal loodi tollase Eesti Pimedate Ühingu helistuudiost sihtasutus, mis tegevusvaldkondade liitmise tulemusel arendati Sihtasutuseks Eesti Pimedate Raamatukogu. Alates 2001. aastast anti Sotsiaalministeeriumi vastutusalas olnud sihtasutus kultuuriministeeriumi vastutusalasse.

Vastavalt kultuuriministri 11. novembri 2003. aasta määrusele nr. 18, millega muudeti Eesti Hoiuraamatukogu põhimäärust, hakkas Eesti Pimedate Raamatukogu alates 1. jaanuarist 2004 tööle Eesti Hoiuraamatukogu filiaalina. Vastavalt kultuuriministri 1. juuni 2010. aasta määrusele nr. 3 muutus Eesti Pimedate Raamatukogu Eesti Hoiuraamatukogu filiaalist osakonnaks. Alates 1. juunist 2010 teenindab varem Tallinnas Tondi 8a tegutsenud Eesti Pimedate Raamatukogu lugejaid Eesti Hoiuraamatukogu hoones aadressil Suur-Sõjamäe 44a.

2016. aastal ei muutunud Eesti Pimedate Raamatukogu personali koosseis. Osakonnas töötas 9 inimest, neist 8 täistööajaga ning 1 inimene 0,75 kohaga:

Osakonnajuhataja 1
Teabejuht 0,75
Infotöötaja 3
Helindaja 1
Paljudusoperaator 1
Punktkirjatoimetaja 1
Tekstitöötaja 1
Kokku 8,75

Töövõtulepingute alusel töötasid heliraamatute, -ajalehtede ja -ajakirjade tekstide esitajad (peamiselt näitlejad ja diktorid).

1.2. OSAVÕTT ERIALASTE ORGANISATSIOONIDE TÖÖST JA TÖÖALANE KOOLITUS

Osakonnajuhataja Marja Kivihall on Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu liige ja Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -asutuste Liidu trükitud teksti lugemist takistava

puudega inimestele teenust pakkuvate raamatukogude sektsiooni (IFLA Libraries Serving Persons with Print Disabilities Section) Eesti Pimedate Raamatukogu poolne kontaktisik.

Infotöötaja Margit Orusaar on Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu erialaraamatukogude sektsiooni liige.

Osalemine konverentsidel, seminaridel, erialasel koolitusel, täiendõppe jt üritustel

Punktkirjatoimetaja Avo Falkenberg

- 18. jaanuaril Haridus- ja Teadusministeeriumi Tallinna esinduses ümarlaul, mis käsitles nägemispuudega isikute haridust ja punktkirja teemat.

Teabejuht Priit Kasepalu

- 20.-21. jaanuaril Jüri Gümnaasiumis. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.
- 3. veebruaril Lahmuse Koolis. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.
- 26. veebruaril Tallinnas Vaba Lava kultuurikeskuses Põhja-Eesti Pimedate Ühingu ja Vaba Lava korraldatud elamusseminaril „Pime päev“. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.
- 22. märtsil Tallinnas Vanalinna Lapsed OÜ lasteaias. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.
- 31. märtsil Tallinnas Nordic Hotel Forumi konverentsikeskuses Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse 20. tegevusaastat tähistaval rahvusvahelisel konverentsil „Inimesega koos ja inimese heaks“.
- 16. aprillil Haapsalu Sotsiaalmajas kohtumisel vabatahtlike esitajatega. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.
- 29. aprillil Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskuses invamessil. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.
- 1. mail Obinitsa seltsimajas nägemispuudega autori Anni Oraveeri (Kuusõalosõ) raamatu „Handšak värk“ esitlusel.
- 11. juunil Tallinnas Stroomi rannas festivalil „Puude taga on inimene“. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.
- 14. oktoobril Tallinna Õpetajate Majas Eesti Pimedate Liidu valge kepi päevale pühendatud tänu seminaril.
- 22.-23. novembril Tallinnas Tallink City Hotel'i konverentsikeskuses Intelligentne Grupp OÜ koolitusel „Heade suhete tähtsus meeskonnas“.
- 2. detsembril Tartus Eesti Rahva Muuseumis Eesti Puuetega Inimeste Koja aastakonverentsil „Turism ja vaba aeg – kas kättesaadav kõigile? Puuetega inimeste piiriülene liikumine – üks EL põhiõigusi“.

Osakonnajuhataja Marja Kivihall

- 9. märtsil Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogus Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aasta- ja kõnekoosolekul.
- 31. märtsil Tallinnas Nordic Hotel Forumi konverentsikeskuses Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse 20. tegevusaastat tähistaval rahvusvahelisel konverentsil „Inimesega koos ja inimese heaks“.
- 16. aprillil Haapsalu Sotsiaalmajas kohtumisel vabatahtlike esitajatega. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.

- 28.-29. aprillil Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskuses invamessil. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.
- 14. oktoobril Tallinna Õpetajate Majas Eesti Pimedate Liidu valge kepi päevale pühendatud tänu seminaril.
- 24.-25. oktoobril Vilniuses rahvusvahelisel konverentsil „Libraries for an Inclusive Society“. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine, esinemine ettekandega.

Infotöötaja Silva Paluvits

- 16. veebruaril Tallinna Ülikooli Akadeemilises Raamatukogus IX Endel Annuse bibliograafiapäeval „Kes inglit otsib, see eeslit leiab“.
- 15.-16. märtsil Kääriku Spordikeskuses XIX mäluasutuste talveseminaril „Mäluasutus – teadustöö tõhus toetaja“.
- 28.-29. aprillil Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskuses invamessil. Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamine.
- 6. ja 13. mail Tallinnas Põhja-Eesti Pimedate Ühingu koolitusel, mis oli suunatud nägemispuudega inimestega töötavatele spetsialistidele.
- 26.-28. juulil rahvaraamatukogude suveseminar-laagris Põlvas.
- 28. novembril Tallinnas Tammsaare muuseumi 12. sügiskonverentsil „Õitsev meri ja tühirand“.
- 8. detsembril Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogus Paabeli raamatukogu kirjanduskonverentsil „Mis meist saab?“.

1.3. RAAMATUKOGU TUTVUSTAMINE JA KOOSTÖÖ TEISTE ASUTUSTEGA

Eesti Pimedate Raamatukogu tutvustamisel on oluline osa teiste asutuste ja organisatsioonide esindajate külaskäikudel raamatukogusse. Aasta jooksul toimunud külastused on andnud võimaluse tutvustada huvilistele Eesti Pimedate Raamatukogu tegevust.

Külastused

- 12. jaanuaril raamatukoguhoidja kutsekoolitusel osalejad
- 17. veebruaril Tallinna Ülikooli eripedagoogika üliõpilased
- 21. märtsil Tallinna Ülikooli eripedagoogika üliõpilased
- 4. novembril Järvamaa Pimedate Ühingu liikmed
- 1. detsembril raamatukoguhoidja kutsekoolitusel osalejad

2016. aastal kajastati Eesti Pimedate Raamatukogu tegevust meedias.

Meediakajastused

- Homme tähistatakse ülemaailmset punktkirjapäeva. – ERR uudised, 3. jaanuar 2016
- Punktkirjast ja punktkirjaraamatute valmistamisest Eesti Pimedate Raamatukogus Eesti Televisiooni saates „Aktuaalne kaamera“, 4. jaanuar 2016
- Täna on ülemaailmne punktkirjapäev. – ERR kultuur, 4. jaanuar 2016
- Vettik, Laura. Täna on ülemaailmne punktkirjapäev. – Koolielu, 4. jaanuar 2016
- Kasepalu, Priit. Ka see, kes lugeda ei saa, võib kirjandusega kursis olla. – Aja Leht (2016) jaanuar, lk. 22

- Kasepalu, Priit; Kivihall, Marja. Kui trükitud teksti ei saa lugeda. – Sinuga (2016) sügis, lk. 29
- Kasepalu, Priit. Neile, kes trükitud teksti lugeda ei saa. – Eesti Lihasehaigete Seltsi Infoleht (2016) september, lk. 18

Eesti Pimedate Raamatukogu voldikuid jagati raamatukogus kohapeal, erinevatel üritustel soovijatele ja teistele asutustele (kõige rohkem Tallinna Keskraamatukogule ja Eesti Puuetega Inimeste Kojale).

Eesti Pimedate Raamatukogu teabejuht Priit Kasepalu saatis raamatukogu teenuste kohta info rehabilitatsiooniasutustele üle Eesti.

Eesti Pimedate Raamatukogu töötajad tutvustasid raamatukogu 28.-29. aprillil Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskuses toimunud invamessil ning 11. juunil Tallinnas toimunud koguperefestivalil „Puude taga on inimene“.

Alates 2009. aastast on Eesti Pimedate Raamatukogu teabejuht Priit Kasepalu käinud Jüri Gümnaasiumis õpilastega kohtumas. Jüri Raamatukogu tunnustas 9. detsembril 2016 Jüri Raamatukogu 110. juubeli üritusel teda tänukirjaga aktiivse ja innustava koostöö eest.

2 KOGUD

Toodang

2016. aastal valmistati:

- eestikeelseid heliraamatuid 116 nimetust – 1468 originaaltundi;
- venekeelseid heliraamatuid 7 nimetust – 80 originaaltundi;
- digiteeritud ja restaureeritud eestikeelseid heliraamatuid 95 nimetust – 1353 originaaltundi;
- heliajalehti ja -ajakirju – 6272 CD-d;
- punktkirjas trükiseid 12 nimetust – 3334 punktkirjalehekülge originaalteksti;
- e-raamatuid 19 nimetust
- raamatukogus koostatud nägemispuudega inimeste elu kajastavat heli- ja e-ajakirja „Epüfon“ – 11 numbrit.

Heliraamatutena salvestatavate ja punktkirjas trükitavate raamatute valiku põhimõtted:

- jälgitakse, et raamatud vastaksid võimalikult erinevale maitsele ja huvitaksid võimalikult paljusid lugejaid;
- arvestatakse lugejate soovidega;
- arvestatakse koolides (ka kõrgkoolides) soovitatava ilukirjandusega;
- arvestatakse temaatilise kirjanduse mitmekülgsuse valiku pakkumisega;
- edastatakse nägemispuudega inimeste elu käsitlevat kirjandust;
- edastatakse kaasaegset väärtkirjandust, mille üle otsustatakse ajakirjanduses ilmunud arvustuste või läbiloetud raamatute põhjal.

Annetused

2016. aastal täienes meie kogu ka tänu annetustele. Raamatukogule annetati 127 nimetust erinevat laadi teavikuid – heli-, puuteraamatuid, e-raamatuid ja kirjeldustõlkega filme. Annetatud teavikud olid eesti, vene ja inglise keeles. Heliraamatuid saadi Võrust Pimedate

Infoühingult Helikiri, Põhja-Eesti Pimedate Ühingult, Haapsalu Sotsiaalmajalt, Lõuna-Eesti Pimedate Ühingult. Puuteraamatuid annetas Tallinna Ülikool ja kirjastus Varrak ning kirjeldustõlkega filme MTÜ Kakora. E-raamatuid annetasid raamatute autorid.

Raamatuvahetus

2016. aastal jätkus raamatuvahetus välisriikide pimedate raamatukogudega, kellele saadeti ja kellelt saadi annetusena heliraamatuid.

Välisriikide pimedate raamatukogudele saadeti 175 heliraamatu nimetust (15 eesti- ja 160 venekeelset), kokku 223 eksemplari. 2016. aasta novembris algas koostöö Iisraeli Pimedate Raamatukoguga, kellele saadeti 160 Eesti Pimedate Raamatukogus valmistatud venekeelset heliraamatut. Soome ja Läti pimedate raamatukogudelt saadi 1 eestikeelne ja 9 venekeelset heliraamatut. Välisriikide raamatukogudele saadeti rohkem ja neilt saadi vähem raamatuid kui 2015. aastal.

Välisriikide raamatukogudele annetatud heliraamatute arv:

Iisrael – 160 venekeelset nimetust;
Soome – 15 eesti- ja 6 venekeelset nimetust;
Leedu – 7 venekeelset nimetust;
Austraalia – 6 venekeelset nimetust;
Norra – 6 venekeelset nimetust;
Rootsi – 6 venekeelset nimetust;
Saksamaa – 6 venekeelset nimetust;
Venemaa (Kaliningrad) – 6 venekeelset nimetust.
Läti – 5 venekeelset nimetust.

Välisriikide raamatukogudelt saadud heliraamatute arv:

Soome – 1 eesti- ja 6 venekeelset nimetust;
Läti – 3 venekeelset nimetust.

3 LUGEJATEENINDUS

Eesti Pimedate Raamatukogu kasutuseeskirjas on sätestatud, et raamatukogu teenindab heli-, punktkirjas, puuteraamatute, elektrooniliste teavikute, kirjeldustõlkega filmide laenutamisel nägemispuudega või mõne muu trükitud teksti lugemist takistava puude, häire või haigusega inimesi.

Nägemispuudega inimeste tegevust, rehabiliteerimist ja õpetamist käsitlevaid trükitud materjale laenutatakse kõikidele soovijatele. Eesti Pimedate Raamatukogu kasutuseeskirjast lähtuvalt nõutakse lugejaks registreerimisel tõendit või selle koopiati trükitud teksti lugemist takistava puude, haiguse või häire kohta.

2016. aastal oli:

- 794 raamatukogu kasutajat (sh 3 posti teel teenindatavat raamatukogu jt organisatsiooni);
- 333 heliajalehete ja -ajakirjade, CD-l Raamatututvustaja posti teel laenajat;
- 192 elektrooniliste väljaannete (ajalehete, ajakirjade ja e-Raamatututvustaja) saajat;
- 16693 laenutust;
- 185 külastust.

Raamatukogu oli lugejatele avatud neljal päeval nädalas esmaspäevast neljapäevani a 6 tundi. Teavikuid laenutati vahetult raamatukogust, raamatukogudevahelise laenutuse ja posti teel. Raamatukogu külastati kohapeal aadressil Suur-Sõjamäe 44a 111 korda.

Eesti Pimedate Raamatukogu laenutuspunkt oli avatud Põhja-Eesti Pimedate Ühingu majas Tallinnas aadressil Tondi 8a. Laenutuspunktis töötas kord nädalas kaks tundi Eesti Pimedate Raamatukogu töötaja, kes võttis vastu tagastamisele kuuluvaid teavikuid ning andis välja lugejate poolt varem tellitud raamatuid. Tondi 8a laenutuspunktis registreeriti aasta jooksul 74 külastust.

2016. aastal kasvas lugejate arv 26 inimese võrra. Laenutuste üldarv oli 16693 ja see vähenes eelmise aastaga võrreldes 1345 laenutuse võrra. Mittetagastatavate heliraamatute laenutusi oli 15857, seega 1054 laenutust vähem kui 2015. aastal. Laenutuste arvu vähenemine on seotud varasemast aktiivsema Veebiraamatukogu kasutamisega.

2016. aastal oli raamatukogudevahelise laenutuse kaudu teenindatavaid asutusi 3. RVL-i teel tellis meilt heliraamatuid Tartu Emajõe Kooli raamatukogu. 2016. aastal laenasime raamatukogudevahelise laenutuse kaudu Peterburi Pimedate Raamatukogult venekeelseid punktkirjas ajakirju oma lugejate jaoks.

Raamatukogu saatis 2016. aasta jooksul valmistatud heli- ja punktkirjas teavikuid ning Pimedate Infoühingult Helikiri saadud audioraamatuid Tartu Oskar Lutsu nimelisele Linnaraamatukogule ja Pärnu Keskraamatukogule. Nendest raamatukogudest saadetakse teavikud Lõuna-Eesti Pimedate Ühingu raamatukogule ja Pärnu Pimedate Ühingu raamatukogule. Pimedate ühingute raamatukogude kaudu toimub teavikute laenutamine lugejatele.

2016. aastal loobus Lõuna-Eesti Pimedate Ühingu raamatukogu Eesti Pimedate Raamatukogus trükitavast punktkirjas ajakirjast Valguse Kaja. Jõudsimme kokkuleppele, et heliraamatuid saadame edaspidi 2 eksemplari asemel 1 eksemplari. Nõudluse puudumise tõttu lõpetati ka lastele suunatud heliraamatute saatmine Lõuna-Eesti Pimedate Ühingu raamatukogule.

Eesti Pimedate Raamatukogu valmistab CD-del heliraamatuid nii laenutuseks emplaridena kui mittetagastatavatena. Heli ajalehti ja -ajakirju saadetakse soovijatele vaid mittetagastatavatena. Neid saadeti lugejatele posti teel 1 kord 2 nädala järel. Heli ajakirjanduse plaadile salvestati kõik 2 nädala jooksul valmistatud või saadud eestikeelsed heli ajalehed ja -ajakirjad. Venekeelsed heli ajakirjanduse plaadid saadeti lugejatele kord kuus. Mittetagastatavate heliteavikute kasutusõigus kehtib 30 päeva.

Teavikute posti teel lugejatele saatmine ja lugejatelt raamatukogule tagastamine on lugejatele tasuta. Raamatukogu tasub postikulud. 2016. aastal olid postikulud 8324 €. Eesti Pimedate Raamatukogule kehtib 50% soodustus kahepoolsest postivahetusest.

4 HELIKANDJATEL TEAVIKUTE VALMISTAMINE

Eesti Pimedate Raamatukogus valmistatakse heliraamatuid, -ajalehti ja -ajakirju DAISY (Digital Accessible Information System) standardi järgi, kasutades tarkvara Plectalk Recording Software Pro.

2016. aastal osteti raamatukogu stuudiosse uued arvutid, et sisselugejatel oleksid kaasaegsed ja töökindlad tehnilised vahendid. Sellesse uuendusse panustas helindaja Henrik Veeäär.

2016. aastal valmistati 116 nimetust eesti- ja 7 nimetust venekeelseid heliraamatuid, mille originaaltundide arv oli 1549. Eestikeelseid heliraamatuid toodeti eelmise aastaga võrreldes 33 nimetust vähem, venekeelseid aga 2 nimetust vähem. 2016. aastal tehti lugejatele kättesaadavaks 95 Võrus Pimedate Infoühingus Helikiri ja Eesti Pimedate Raamatukogus digiteeritud ja restaureeritud eestikeelset heliraamatut. Heliraamatuid digiteeriti 5 nimetust vähem kui 2015. aastal, kuid restaureeritud heliraamatute originaaltunde oli 239 võrra rohkem.

Heli ajalehtede ja -ajakirjadena salvestati järgmisi väljaandeid: Eesti Naine, Elukiri, Terviseleht, 60+, Здравье для всех. Lisaks levitati CD-del huvilistele nägemispuudega inimeste elu kajastavaid väljaandeid Epüfon, Eesti Pimedate Liidu infolehte Valguse Kaja, Põhja-Eesti Pimedate Ühingu infolehte Kuukiir, Lõuna-Eesti Pimedate Ühingu kohalikke saateid ning raamatukogus igakuiselt koostatavat uudiskirjanduse nimestikku Raamatututvustaja.

2016. aastal lõpetati ajakirja 30+ levitamine helisalvestisena, kuna see on internetis tasuta kättesaadav.

2016. aastal lisandus 5 uut esitajat. Eesti Pimedate Raamatukogul oli 2016. aastal 25 sisselugejat, kes salvestasid tekste nii raamatukogu stuudios kui kodus.

5 PUNKTKIRJAS TEAVIKUTE VALMISTAMINE

2016. aastal anti Eesti Pimedate Raamatukogus välja 12 nimetust punktkirjas teavikuid eesti ja vene keeles. Täiskasvanutele ja lastele suunatud ilukirjanduse kõrval trükiti punktkirjas Eesti Pimedate Liidu infolehte Valguse Kaja.

Aasta jooksul valmistati punktkirjas materjale tellimustööna sellistele asutustele: Põhja-Eesti Pimedate Ühing, Eesti Puuetega Inimeste Koda, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus, SA Innove, Eesti Lastekirjanduse Keskus, Tallinna Puuetega Inimeste Koda, restoran Kopli, Eesti Pimedate Liit, Sotsiaalministeerium, Eesti Kunstimuseum, Tallinna Ülikool.

2016. aastal trükiti ja jagati soovijatele 75 2017. aasta kalendrit punktkirjas.

6 JUURDEPÄÄS ELEKTROONILISELE TEABELE

2016. aasta töi muudatusi seoses elektroonilise info vahendamisega pimedate raamatukogu lugejatele. Lõpetati e-posti teel ajalehe Terviseleht ja ajakirjade 60+, Eesti Naine, Eesti Loodus, Elukiri, Epüfon, Imeline Ajalugu, Imeline Teadus, Kodutohter, Kuukiir, Psühholoogia Sinule, Puutepunktid saatmine, kuna need on kättesaadavad Veebiraamatukogus (www.veebiraamatukogu.ee).

2016. aastal ei levitatud enam 30+ e-ajakirjana, kuna see ajakiri on internetis tasuta kättesaadav.

Alates 11. maist lõpetas Ekspress Meedia AS tasuta ligipääsu ajalehtedele Eesti Ekspress, Maaleht ja Eesti Päevaleht ning suunas lugejad digilehti kasutama. Raamatukogu jätkas e-posti teel ajalehtede Postimees ja Õhtuleht saatmist lugejatele.

Raamatukogus igakuiselt koostatavat uudiskirjanduse nimestikku Raamatututvustaja tehti elektroonilisel kujul kättesaadavaks nii e-posti teel kui Veebiraamatukogu kaudu. Aastalõpu seisuga tellis elektroonilisi väljaandeid 192 lugejat.

Eesti Pimedate Raamatukogu e-raamatute hulk kasvas 2016. aastal 22 nimetuse võrra tänu autorite ja kirjastuste annetustele. Raamatud olid Wordi-, PDF- või HTML-vormingus.

Eesti Pimedate Raamatukogu lugejatel on juurdepääs elektroonilistele väljaannetele (raamatud, ajalehed, ajakirjad, Raamatututvustaja) eelkõige Veebiraamatukogu kaudu.

2016. aastal külastati Eesti Pimedate Raamatukogu kodulehte 237093 korda.

7 VEEBIRAAMATUKOGU

Veebiraamatukogu on Eesti Pimedate Raamatukogu lugejatele loodud veebikeskkond heliraamatute, -ajalehtede ja -ajakirjade ning elektrooniliste teavikute allalaadimiseks või voogedastusena kasutamiseks.

2016. aasta lõpul sisaldas Veebiraamatukogu 3612 heli- ja elektroonilist teavikut. Veebiraamatukogu kasutajaid oli 313.

2016. aasta lõpuks oli Veebiraamatukogu allalaadimiste üldarv 53460. 2012-2015 oli see arv 25697. Seega oli 2016. aasta Veebiraamatukogu kasutamise poolest aktiivseim. Aasta jooksul oli 27763 allalaadimist.

Veebiraamatukogu võimaldab ligipääsu teavikutele sõltumata ajast ja kohast ning tänu sellele on teavikute kättesaadavus paranenud.

8 FINANTS- JA MAJANDUSTEGEVUS

Eesti Pimedate Raamatukogu finants- ja majandustegevus on kajastatud Eesti Hoiuraamatukogu 2016. aasta aruande 5. alajaotuses.

9 TEGEVUSKAVA 2017. AASTAKS

2017. aastal

- koostöös Trumpit Solutions OÜ-ga tehakse valmis pimedate raamatukogu uus koduleht;
- jätkatakse raamatuvahetust välisriikide pimedate raamatukogudega;
- otsitakse uusi esitajaid;

- valmistatakse heliraamatuid rohkem kui 2016. aastal;
- jätkatakse vanade ja väärtuslike heliraamatute digiteerimist ning restaureerimist;
- valmistatakse punktkirjas teavikuid vähemalt samas mahus kui 2016. aastal;
- tutvustatakse Eesti Pimedate Raamatukogu tööd nägemispuudega ja düsleksiaga inimestele, eripedagoogidele, logopeedidele, raamatukogu- ja sotsiaaltöötajatele, üliõpilastele jt raamatukogus kohapeal, erinevatel üritustel ning meedias.

10 STATISTIKA 2005-2016

Eesti Pimedate Raamatukogu 2005-2016: lugejad, laenutused, külastused

Aasta	Lugejad	Laenutused	Külastused
2005	305	5020	1610
2006	354	5435	1567
2007	277	5694	1508
2008	355	9883	1744
2009	427	14196	1703
2010	485	14719	968
2011	537	15567	512
2012	641	15895	397
2013	688	16908	300
2014	740	16785	223
2015	768	18038	171
2016	794	16693	185

Eesti Pimedate Raamatukogu 2005-2016: heli- ja punktkirjas raamatute toodang

Aasta	Eestikeelsed heliraamatud	Venekeelsed heliraamatud	Digiteeritud ja restaureeritud heliraamatud	Punktkirjas raamatud
2005	43	7	-	43
2006	63	15	-	87
2007	64	7	23	59
2008	89	5	56	56
2009	82	11	122	56
2010	87	5	82	53
2011	82	12	32	36
2012	153	9	67	38
2013	161	13	44	27
2014	141	19	51	23
2015	149	9	100	23
2016	116	7	95	12

Eesti Pimedate Raamatukogu 2012-2016: Veebiraamatukogu kasutajad ja teavikud

Aasta	Veebiraamatukogu kasutajad	Veebiraamatukogu teavikud
2012	145	2104
2013	186	2418
2014	229	2682
2015	276	3172
2016	313	3612